

L' EXCM. É ILLM. SR. D. JASCINTO M.ª CERVERA

Bisbe de Mallorca passá d' aquest mon á l' altre haventse confessat poques hores abans amb el Revd. P. Nubiola S. J., segons tenia per costum tots los dissaptes. Aquesta circumstancia mos fá piadosament creure que el gran zel demostrat en favor de la Verge, li haurá estat recompensat devant Deu.

Durant los 11 anys que ha governat la nostra Diócesis pot dirse que no ha sossegat un moment en l' exercici del seu ministèri. Amb les moltes pastorals que ha publicat, sempre oportunament y sobre moltes matèrias de fè, d' ensenansa doctrinal y de bon orde eclesiástich, s' en podria omplir un gròs vòlumen. May tengué vèssa ni peresa per administrar el sacrament de la Confirmació, ni per ordonar *in sacris* als joves preparats per el sacerdocí. Ab molta frecuencia visitava els pobles de Mallorca, predicant per tot la paraula evangèlica, y dictant ordonances als pastors parroquials envés dels seus filigresos.

Ell establí els exercicis periòdichs y obligatoris per tot el clero de Mallorca, dalt el puig de Randa, y en lo Collegi de Lluch.—Ell, posá els *Arciprestaxgos*, com á mèdi disciplinari y de bona relació entre els Srs. Rectors de cada comarca. Ell provehia totes ses vacants amb una activitat may vista. Ell no se descuydá de corretgir cèrtes costums contra regla en els convents de monges. Ell restablí els frares Franciscans á Lluchmajor, y protejé la fundació dels pares dels Sagrats Cors, y la dels

collegis d' Agustins y d' Escolápios. Ell no s' estalviá de pujar escalas per examinar de propis uys els collegis d' Ensenansa particular de nins y nines.

Ell acceptá gustosissim el patronat del nostro humil setmanari y mos encoratjá per trèurerl á llum. Ell fé llimosnas y contribuí á tota obra bona pública y privadament; y á lo derré éll doná provas d'

intens y valent amor á Mallorca defensant els drets dels peregrins á usufructuar els béns de la Mare de Deu de Lluch.

Per axò, amb tota propiedat y justicia han estampat en les quatre cares del conventual que sostenia son cadaver, en l' ofici de còs present (celebrat dia 17 á la seu, per lo Sr. Bisbe de Menorca) aquestes inscripcions:

«Deu li doná una examplitut de còr semblant á sa dels arenals que son voreiras del mar.» (*Llibre III dels Reys. cap IV. v. 29.*)

«En la tentació se mantengué feèl.» (*Ecclesiástich, XLV, v. 21.*)

«Lo seu cor se governá segons l' esperit del Señor; y devant las obres dels peccadors fortificá sa pietat.» (*Id. XLII, v. 4.*)

«Mon zel per tot lo bò me lliberará de romandre confús.» (*Id., LI, v. 24.*)

Son lema era: *Traballa com un bon soldat de Cristo.*

MALLORCA DOMINICAL, suplica als seus lectors una oració en sufragi del ánima del Bisbe difunt, desitjant que tots lo vejem á la Santa Gloria.

¿FI DEL MON?

I

En aquell temps, digué Jesus als seus deixebles:

«Per tant, quant veureu que l'abominació de la desolació, profetisada per Daniel, ha prèss possessori dels llochs santificats; qui sab llegir que heu entenga.

A les hores els qui se trobin dins poblats que prengan de cap á la muntanya. Y qui se trobi en el camp que no s' en vaji á cercar sa túnica. Y qui se trobi al descobert dalt sa terrada que no devalli per rès á dins la llar.

¡Ay de ses mares que criarán en aquell temps!

Pregau que sa vostra fuyta no sia d' hivèrn ni en disapte. Perque, á les hores hey haurá gran tribulació com no s' ha vista may desde el comensament del mon, ni ara, ni en l' esdevenidor.

Perque, axí com es llamp resplandeix des Llevant fins á n' es Ponent; axí serà també la venguda del Fill de l' homo.

Y después de sa tribulació d' aquells dies, el sol s' obscurirá, y la lluna no darà claró, y els estels caurán del cèl.

A les hores aparexerá en el firmament la señal (de la creu) del Fill del homo; y se plañarán totes les tribus de la terra; y lo veurán que vendrá demunt niguls amb gran poder y magestat.

Y enviará els seus ángels amb trompetes y grans veus; y congregarán als seus escullits de p' els quatre vents, d' un cap de mon al altre.

Apreniu, per comparació, lo que demostra un arbre: Quant ha brostat y té ses rames tendres, (señal que) prest s' en vé l' estiu.

Pués, del mateix modo, quant veureu tot axò (respecte del poble de Deu), enteneu que arribau á terme.

En veritat vos dig que aquesta generació (la rassa humana) no s' esvehirá sens que sucehesca tot axò.

El cèl y la terra se transmudarán (es dir: la matèria còsmica del univèrs), pero no se transmudarán (a) (ni dexarán de cumplirsé) les meues paraules.»

II

De tant en tant surt qualque astròlech dels qui miran el sol amb un vidret fumat, ó amb gran trompa no desentelada per la llum de la Fè, y mos profetisa que tal dia y tal any serà la fi del mon.

Axò son verbes que no més assustan als pobres ignorants y que ni tans sols s' ascoltan els *despreocupats*.

No, no son els estels amb coua, ni ses topades al ayre dels astres, si se topan, que per medi dels profetas de mal any mos han de dar s' avís. Qui 'l mos vá donar, fá 1897

(a) Els sentit figurat de totes aquestes sentències, fets, señes, avisos y amanasses, necessitaria llargas explicacions (que ben donades tenen els Doctors de l' Iglesia) y forsa de notes de caracter històrich sagrat que ni mos pertoca dar, ni tenim llòch y vinentesa per oferir als nostros ben volguts lectors; per axò just tocarem els principals extrems en quant pareix que feren al viu de lo que en aquell temps se referia á la Judèa y á la destrucció de Jerusalem, sent propiament aplicables á lo que avuy en día passa al Catolicisme y als catòlichs.

añys, vá ser Cristo-Jesus, segons llegim en lo Evangèli d' avuy.

Y ¿Quins signes positius veim, entre els humans, y quin temps durará s' avís? Els primers son sospitosos; lo segon no heu saben els mortals; però lo indubitable es que l' abominació des nostros sigle ha prèss possessori dels llochs santificats, después de assolar moltes cases del Señor, está ben á la vista dels qui saben comprendre.

El lliberalisme lluciferiá dominantho tot, desde la llar domèstica de viles y ciutats fins als palaus dels Governants inimichs solapats ó descarats, (salvas raras escepcions) de la Santa Iglesia Catòlica. La condampnada Masoneria que, conspirant dins les tenebres ó á la llum del sòl, dirigeix els robos de béns y rendes propies dels santuaris dotats per nostros pares; imposa contribucions als relligiosos que viuen de captiri, y té empresonat al Sumo Pontífice, dins son casal del Vaticá; lo materialisme incrèdul, basse dels programas de l' Enseñansa pública que perverteix oficialment y per la forsa ses intelligencias dels nostros fills, amb un esperit d' iniquitat que aglassa els còrs dels feèls que los posarem en el mon..... ¿Poden ser fets més abominables ni més desoladors?.....

El signe que ha d' aparexer y devant lo cual gemegarán totes les rassas, ¿pot ser altre que aquest diluvi de desditxes, trastorns y mortandats amb a-que mos veim advertits d' hora en hora?.....

Guerres desastroses, fams y terratrémols, milenars de suicidis, avalots y usurament dels pobres contra els richs, naufragis y explossions, pèstes esvehidores, incendis, inundacions y tantes plagues una demunt s' altra que mos envesten, acòran y engrunan, sens que bastin fils telegráfichs ni llansolades de diaris per ferlas mos á saber.... ¿Què més señes volem de desolació, quines trompetes més axordadores, de que s' acostá el terme en que el cèl y la terra se transmudarán?

Els catòlichs que mos trobam dins aquestes Babilònies de fi de sigle, ahont el desenfrè de les costums ultrapassa en refinament y desvergoña ses bacanals que podriren als pobles de l' antiguedat; ahont la virtut y l' honradès son víctimes escarnides dels matexos que, per sos cárrechs y autoridat, hauriende defensarlé y premiarlès; ahont tot va capgirat y ningú gosa adresarhó; y, amb una paraula, ahont lo vèr, lo béll y lo útil son paraules de sentit adulterat, y la farsa del *sufragi electoral*, lo oyós dels *Zolás*, y les *irregularitats* de cada dia son el pudent llòt que ratja dels grans bassiots socials de les ciutats mes populoses.....

Els catòlichs que mos trobam dins aquestes Babilònies hem de coneixer que es hora de redossarnos dalt la muntanya, es dir, de que alsem amunt es nostros esperit, fugint de tanta abominació y demanant acobro y socors á Deu. No mos entretenguem en porros-fuyes; no mos girèm derrera per veure d' hont mos vé es fibbló; es temps es curt, y si no fujim prest de tanta immoralitat individual y de tanta prostitució pública; de tantes vileses é ignominies; de tanta *filosofia modernista*, perillam romandre enterrats dins ses ruines del mon social.

Ja es hora d' alsar els uys y el cor á Deu, qui, per boca de son Fill-homo, digué que ses paraules se cumpli-

rán; ja es hora de congregarmós els qui pretenim ser sos escullits; ja es hora de malvetjar que sa nostra exida d' aquesta vall de llágrimes no sía *d' hivèrn ni en dissapte* (de sa nostra existencia) es dir en temps de ses més festes turbonades espirituals, ni en dia d' aufegó dels pits cansats abans d' acabar sa tasca.

Y cuant Jesu-Crist, Rey universal, venga demunt niguls, tot poderós, espiretjant gloria y majestat, Ell, Jutje etern, mos don possessori dels llochets santificats, á sa dreita ma, per Benaventuransa.

FRA. ANSÉLM.

ÁNIMA EJUS REQUIESCAT IN PACE

El hombre propone y Dios dispone: acatemos con sumisión los inescrutables designios de Dios, autor de la vida y de la muerte.

Cuando todas las miradas de los católicos del mundo universo convergían hacia Mallorca; cuando la figura de un hombre investido de autoridad presentábase colosal; cuando la personalidad de un Obispo, sistemáticamente discutida por los enemigos de nuestra fe y de nuestras creencias, iba de día en día haciéndose más y más interesante; cuando, en fin, la vida de un Príncipe de la Iglesia de quien, en lo humano, parecía que dependían graves y complicadísimos problemas cuya resolución ha de determinar el punto preciso de una cuestión que á toda la Iglesia interesa, se extingue; no nos queda más que acatar los altísimos decretos de Aquél que, siendo el supremo Hacedor de las cosas y eterno Ordenador de los destinos de la humanidad toda, dirige aquéllas y dispone de éstos según su beneplácito.

Aquel Obispo, blanco de odios mal comprometidos, vilipendiado por rastreras pasiones; juguete de la prensa impía; motejado de político, cuando no militaba en ningún partido más que en el bando de la Cruz, ni tenía más política que la de engrandecer la soberanía y el reinado de Cristo; tildado de debilidad de carácter por unos y de contemporizador con los partidos turnantes por otros, cuando con los recientes asuntos de Lluch demostró una entereza de carácter tal que ha sido la admiración de propios y extraños.

Un Obispo que se pone frente á frente con un ministro de las Instituciones, en plena dominación conservadora, no cediendo ni un tilde ni un punto siquiera en la alta misión de conservar los sagrados tesoros que la Iglesia le había confiado, y que tiene valor de sostenerlos contra embates de índole diversa y de decir públicamente que *primero romperá su báculo antes que torcerlo*...; aquel incansable y celoso Pastor que durante cerca once laboriosos años de apacientar la grey mallorquina, ha tenido que superar escollos y vencer dificultades sin cuento para defenderla del lobo opresor; ese Prelado de conducta intachable, villana y burdamente calumniado de avaro, esquilmador y por ende, esquilador de sus ovejas; ese Prelado, repito, muere pobremente, en desamueblado aposento, sobre tosco catre de madera blanca casi impulimentada y aderezado, no con muelles colchones, sino con mísero y durísimo jergón.

¡Así muere súbitamente un Obispo á quien se le su-

ponía entregado á todas las comodidades de la vida!

El argumento de la muerte de nuestro sabio y bondadoso Prelado es de sobra contundente para hacer callar, aunque tarde, á aquellos sus detractores que se deleitaban, con singular placer, en intentar la ruína de la Fe católica, disparando á porfía contra el fortín que guardaba los tesoros de las virtudes eclesiásticas, ora valiéndose de la calumnia urdida con espíritu satánico, ora echando á rodar por la prensa falsas y maquiavélicas especies con un fin más digno de un Voltaire que de plumas que tal vez se precien de escribir, con tinta mallorquina, el hermoso idioma de Cervantes.

La cosa se presta para una profunda meditación. Sobre el cadáver de vuestra víctima ó llorad... ó estremeceos ¡vosotros, oh calumniadores de un hombre que sufría vuestros insultos, despreciándolos!

Eso, no obstante, no será óbice (á pesar de vuestra inquina) para que Mallorca entera llore la irreparable pérdida de su Pastor. En efecto la llora ya, porque en él tenía un verdadero padre el pueblo de Raimundo Lulio, el clero un defensor, las órdenes religiosas un decidido protector, los pobres su fiel tesorero, todos un verdadero y leal amigo.

¡Lloremos, pues, todos sobre la tumba que encierra los fríos restos de nuestro bondadoso padre!

El Obispo, defensor de los bienes de la Virgen, como así se ha dado ya en llamarle al Sr. Cervera, muere silenciosamente, sin fausto, sin amigos que le consuelen en el último trance, sin deudos que reciban su postrer *adios* de eterna despedida; mas, piadosamente pensando, no debieronle faltar los eficaces auxilios de la Madre de las Misericordias cuando ésta, teniendo presente los trabajos, en pró de Ella practicados por tan insigne adalid, escoge, para el tránsito de su valiente defensor precisamente el señaladísimo día en que la Iglesia celebra, con cánticos de gozo, las glorias de la Reina de los mortales: la festividad de su Santo Patrocinio.

Podrá que se diga: esto es fortuito, es casual; mas ¿quién se atreverá á negar que el *hecho* pueda ser providencial?

¡Beati mortui qui in Domino moriuntur!

(Se concluirá)

B. B. Pro.

SET BISBES

Bisbes que, durant lo que va de sigle, han retgit la Diócessis de Mallorca.

Excelentíssims Srs. D. Bernat Nadal, D. Pere Gonzalez, D. Toni Pérez, D. Rafel Manso, D. Miquèl Salvá, D. Mateu Jaume y D. Llacinto Cervera.

EPITAFIO

para la tumba de un Obispo

Aquel á quien el pectoral sagrado,
Báculo y Mitra hicieron distinguido,
Aquí está de las gentes olvidado
Y á un puñado de polvo reducido:

Ya de su Dignidad residenciado
Allá en la Eternidad le habrá valido,
Si para con las Almas fué celoso,
Y con las pobres misericordioso.

F. de A.

El inspirado poeta Pedro Orlandis (1) ha muerto.

Dicen unos que murió de unas gástricas complicadas con tifus, etc.

Nosotros decimos que era católico de cuerpo entero y que murió de nostalgia de cielo.

En su mente brillaba el genio cristiano, y su corazón atesoraba grandes amores.

¡Cómo había de vivir en este valle de miserias, donde los grandes ideales son escarnecidos por la turbamulta!

Dios le llamó á Sí.

El alma del poeta voló á las alturas. Había de emprender tal vuelo, y él mismo lo anunciaba con las armoniosas notas de su melancólica lira.

¡Descanse en paz!

LO PAJE CAVALLER

Ajuda, crida ajuda,

ajuda crida 'l Rey;

¡Ay, ay la vida!

ajuda crida 'l Rey.

Ab los vasalls del comte

hi va 'l paje 'n Guillem:

¡ay, ay la vida,;

la vida del jovent!

Aprés de la batalla

armat fou cavaller:

¡ay, ay la vida!

armat fou cavaller.

Al cap de tretze mesos

té viles y castells:

¡ay, ay la vida!

¡la vida es un verger!

Dins son palau replega

vasalls y maynaders.

¡Ay, ay la vida,

vasalls y maynaders!

—¡Los maynaders, seguïume!

Seré Comte d' Urgell...

¡ay, ay la vida!

Seré Comte d' Urgell.

Al cor de l' hivernada

sitian Balaguer:

¡Ay, ay la vida,

la vida dels guerrers!

Ab mines y fonèvols

al mur obrin portells;

¡Ay, ay la vida!

al mur obrin portells.

—¡Los maynaders, seguïumel...

¡Ja som Comte d' Urgell!

¡ay, ay la vida!

¡Ja som Comte d' Urgell!

Baix d' esfondrada torre

nafrat cau de dardell;

¡ay, ay la vida!

nafrat cau de dardell.

Abans de set setmanes

fou pols lo cavaller...

¡Ay, ay!... La vida

n' es pols que se 'n du 'l vent.

† PERE ORLANDIS Y DESPUIG.

28 Juriol de 1896.

ENVINAGRAT Y RONXETES

¿A ne qui toca?

Dimecres passat, devant la Sala Capitular de la Seu, minuts abans de sortir del palau sa processó del enterro del Bisbe, L' Alcalde de Palma, alguns diputats provincials y regidors, á presencia del Sr. Governador, les tengueren fort ferm sobre quina corporació devia presidir. Después de aquestes completas, cedí el señor Lossada per deferència personal, però no com Autoridad municipal de Palma.

No es el primer pich que aquestas questions d' etiqueta s' han promogut just á l' instant de comensar actes oficials de caracter relligiós, sempre dant molt que xerrar al públich y sens aumentar el prestigi dels constituits en autoritat.

Noltros no mos entenem de aquestes assuntos, pero opinam que si s' ha d' auar per orde de categorias ó gerarquias, á sa Diputació li toca presidir darrera; y si la consuetut ha de respectarsê li toca á s' Ajuntament.

Bò sería que se resolgués d' un pich; no sia cosa que en donar entrada al Bisbe nou hey tornem essêr.

Sabata per son pèu

Un dia pujaren dins el mateix cotxo des trén que davallava de Felanitx, un al-lotet y un d' aquestes que se diuen *libre-pensadores*, entre altres passatgers de tota classe, pues dit cotxo era de segona.

Y veureu que quant sa locomotora pegá es siulo d' arrancada, s' al-lotet, que seya cara á cara d' aquell *savi*, se va señá en nom del Pare... y l' homo se posá á riure, y amb tò de vèrbes li digué:—¿Deus ser escolanet?

—No, señó: però sé servir missa.

—Es teu mestre deu ser capellá....

—Si señó, es Vicari.

—¿Y de què t' enseña?

—Anit passada m' explicava els Mistèris.

—¡Ay els Mistèris! Axò se deu menjá amb forqueta. Veèm, explica 'm es de la Santíssima Trinidad; á mi ja no 'm recorda....

—Es un sol Deu en tres persones distintes.

—¿Y tu comprens com pot ser?

—Per ara heu creg; en el cèl heu comprendé.

—Pues jo, ¡mira si som ruch! no mes creg lo que comprendch.

—No es vè, no; digué s' al-lot atxerovit. Veèm ¿perquè conversa vosté, ara?

—¡Huy!... Perque sa meua voluntat... obra demunt els nirvis que des cap van á sa llegua y la fan parlá.

(Amb axò, els altres passatgers, paravan tota s' atenció y amb ses uyades cualcun animava á s' al-lot.)

—Ydò, veèm, fassi obrár sa voluntat demunt es nirvis de ses oreyes y les remen, axi com remena sa llengua....

—Mira! jo no reb llissons d' un estrumbol com tu.

—Vosté les m' ha cercades...

Y una señora que heu havia ascoltat tot, á les hores digué:—Ell, tant si vòl com si no vol, vosté ja l' ha rebuda á sa llissó... Y els altres se calaren á fer sa mitja, mentres aquell saví, per ser consecuent, no podia creure que un homo pot conversar y no pot moure ses oreyes, pues no comprèn ni sab explicar la causa.

Y sense pensarshó; aquell *libre-pensadó* va demostrá que no sabia moure ses oreyes com heu fan els ases, però que sabia bramá.

Si els passatgers catòlics, sense respectes humans, fessin la señal de la creu cada vegada que s' posan en camí, y fessin cara als *despreocupats*, molts de savis com aquell trobarien sabata de son pèu.

♦ F. ♦

(1) En el número próximo, Dios mediante, publicaremos un trabajo dedicado á su memoria por un laureado poeta, colaborador de nuestro semanario.